

ילדיו של הרבני

הימים – ימי מלחמת ההתשה. ר' אברהם מרוזוב, אז טנקיסט צעיר, חזר לביתו בכפר חב"ד, ושם הוא מגלה שהכפר כולו צוהל לקריאתו. יחלפו כמה רגעים והוא יגלה להפתעתו כי השמחה לא היתה רק מעצם בואו מהחזית כשהוא בריא ושלם, אלא בשל השמחה שהיתה שרויה במעונו מבלי שהוא ידע מכך: יומיים קודם לכן נולדה בתו. השמחה, כצפוי, היתה גדולה. בבית הכנסת המרכזי שבכפר שחו עמו 'לחיים ולברכה', והשמחה היתה כדת. אך היא לא נמשכה זמן רב. כעבור יומיים נפרד ר' אברהם שוב ממשפחתו, שכבר כללה כעת שתי בנות, אחת מהן תינוקת בת מספר ימים. הצוות בטנק חיכה לו.

הוא הלך, ולא שב. לא חלפו מספר ימים, ואל הכפר הגיעה בשורת האיום. התברר כי הטנק שבו נסעו עלה על מוקש, והוא יחד עם חברו מפקד צוות הטנק, שהיה קיבוצניק אך בהשפעתו של ר' אברהם נוצר גם אצלו קשר חם ליהדות ולאנשי חב"ד, נהרגו בו במקום. בכפר חב"ד נותרה משפחה צעירה, שכולה ומיותמת, שהצטרפה למשפחה ההולכת ומתרחבת שידועה כיום כ'משפחת השכול'.

החושבים חיבקו כמובן את המשפחה המיוחמת, אך את החלל שנפער לא הצליחו למלא. כעבור זמן שיגרה האלמנה, הגב' שפרה, מכתב לרבי זי"ע בו תינתה את הכאב שעל ליבה, עם מותו של הבעל שהותיר אחריו שני יתומים רכים. לתמייתה, הרבי השיב לה במכתב מעורר, שבו ביקש ממנה כי תעודד אחרים: "דווקא כמי שמתמודדת עם הכאב", הסביר הרבי, "תוכלי לעודד את האלמנות והיתומים שמתמודדים עם אותו כאב שנוצר במפגש עם המוות והשכול".

זוהי מענה מפתיע מאוד עבור האלמנה, אך זה תמיד הקו של הרבי, כל משבר הוא צמיחה, בתוך האובדן ראה הרבי כבר את הפוטנציאל לצמיחה חדשה" אומר יו"ר אגודת חסידי חב"ד, הרב יוסף יצחק הכהן אהרונוב ומי שעומד בראש מפעל האדריכלים 'צעירי אגודת חב"ד' שכבר הפך מזמן מקור התיקוף לארגונים יהודיים בעולם. "הרבי לא הניח לה לשעוע בצעב ובמחשבות הקשות" אומר הרב אהרונוב, "אלא עורר אותה לפעולה כשכך הוא ניתק אותה מהרגעים הכואבים שמילאו את יומה, וגרם לה לעודד אחרים, לנסוך בהם שמחה ותקווה, ואגב כך הצליחה היא להשתקם ולאסוף בחזרה את הכוחות ולהמשיך לשאת בעול הבית".

בשנים הבאות, לאורך עשרות שנים, היתה זו אכן מרת שפרה מרוזוב שהיום כבר עברה את גיל הגבורות, כשהיא מצטרפת לפעילות צעירי חב"ד עם אלמנות ויתומי צה"ל בכל הארץ ומזרימה כוחות ושמחה למאות בתים בישראל – שהפכו אף הם לבני אותה משפחה.

מוסיף הרב אהרונוב "הרבי תיעל את הכאב שלה למקום עוצמתי ובמקביל הורה לנו לפתוח במפעל רחב היקף בו לקוח אחריות על כל היתומים והאלמנות של חללי המלחמות. רואים כאן תופעה שלא תיאמן בקנה מידה היסטורי שלא היתה אי פעם בעם היהודי, הרבי שתורתו העצומה משתרעת על פני למעלה מ-250 כריכים, הרבי שהקים את מפעל השליחות העצום בכל רחבי תבל, לוקח על עצמו לדאוג לכל משפחות היתומים והיתומות של חללי המלחמות, כך שכל יתום וכל אלמנה לא ירגישו בודדים וירגישו כי יש להם אב רחום שחושב ודואג להם, בכוחות 'יתום ואלמנה יעודד', הרבי דאג לכן באמצעותו שכל בן לחלל שנפל במלחמה יחגוג מתוך שמחה אמיתית עם בני משפחתו בר מצוה יהודית עם תפילין מהודרות, ובכל חג תקבלנה כל אלמנה וכל יתום ויתומה חבילת חג שתשמח אותם ותזכיר להם שראש בני ישראל חושב עליהם כאבא ממש" אומר הרב אהרונוב בהתרגשות.

גיבורים' ו'מצויינים'

במהלך עשרים השנים האחרונות, הפך הארגון 'צעירי חב"ד' למען נפגעי טרור" למעצמה של ממש, "כל דבר שהרב אהרונוב לוקח אותו לידים הופך להיות עוצמתי ומושלם", אומר הרב מנחם קוטנר מי שמופקד על ניהול האגף לנפגעי טרור בצעירי חב"ד ומרכז את כל הפעילות העניפה, "אצל הרב אהרונוב אין פשרות, אם הרבי דרש, אנחנו מבצעים עם כל הברייטקייט, הרב אהרונוב מסתובב לשם כך בכל העולם לגייס משאבים בלתי נדלים, בכדי להביא לאלמנות היתומים ומשפחות נפגעי הטרור שפע של כל טוב כמצוות הרבי".

ואכן פעילותו של הארגון גדלה בצורה חסרת תקדים, הפעילות הזו הסתעפה לא רק בשל העובדה שמשפחת הנכים (כבר נבין מדוע המלה הזו לא מופיעה ואינה קיימת בלקסיקון החב"די) וחללי המלחמות התרחבה וגדלה למורבה הצער, אלא גם בשל החלטה נוספת שהתקבלה: להכליל במשפחה זו גם את כל משפחות השכול – אלו שנפגעו, נפצעו או התייתמו, בעקבות אירועי הטרור הרבים אותם ידעה ויודעת המדינה בתקופה האחרונה.

לצד דאגתו של הרבי מליובאוויטש זי"ע לבל ידח ממנו נידח, היה שמור מקום של כבוד בליבו ל'בני הגיבורים' שנפלו במלחמות ובני משפחות נפגעי הטרור, שחרותים היו על לוח ליבו והוא דאג להם וטיפח אותם כנשוא העולל את היוזק | גם היום, שנים אחרי הסתלקותו, חשים הנושאים בעול, 'צעירי חב"ד' למען נפגעי הטרור, בראשות הרב יוסף יצחק אהרונוב, כיצד הרבי ממשיך לדאוג לאותן משפחות והוא מקל עליהן את המשא וההתמודדות | כנחם אב

שאותם עשו לצידם של אנשי צעירי חב"ד, כאלו שהצליחו לנתק אותם מהכאב ולהחזיר בהם את הכוחות. "אם ישנם רגעים שאני מתגעגע אליהם באותה תקופה אפלה", מספר לנו אחד מאותם יתומים, כיום בן 30 שזכה לאחרונה להקים את ביתו בישראל — מסדר הקידושין היה כמובן הרב קוטנר, "הם אותם ימים ושעות שעשינו בכפר חב"ד או שהשלוחים הגיעו אלינו, אם בפורים, בפסח או בכל זמן אחר. הם הצליחו לגרום לנו להחזיק את הראש מעל המים ולא לשקוע בתהומו של יאוש ושל רחמים עצמיים. הם נתנו לנו את הכח לחיות, אבל בעיקר — בזכותם אני יכול לומר שמשפחתנו כולה נשארה מחוברת ליהדות".

משלוח של שמחה

הפעילות כולה נעשתה כמובן על ידיהם של שלוחי חב"ד בכל הארץ, שמקבילים מצעירי חב"ד את המידע וההכוונה וכך נוצר לו הקשר בין המשפחה שמתגוררת בישוב לבין השליח הפועל בה, כשהקשר הזה יתמשך באופן עקבי ורציף על פני כל העשורים הבאים. רק בימים האחרונים, למשל, היה זה הרב קוטנר יחד עם השליח הרב ניסן זיגמן מיהוד שהגיעו לקיים את מנהג התספורת, ה'חילאקע', לילד פאר יוסף ממיסוטוב, כשחתן ה'חילאקע' כבר נמנה על הדור השלישי.

"את המשפחה צעירי חב"ד מלווים כבר יותר מעשרים שנה, מאז נרצח האבא, יוסף ממיסוטוב הי"ד, שהיה נהג אוטובוס 'דן' והוא מצא את מקומו בפיגוע הנוראי שהתרחש בידי מחבל מתאבד ברחוב אלנבי בת"א. חיבקנו את המשפחה מיד לאחר הפיגוע ובמהלך השנים שאחרי, כשאנו זוכים לערוך את הבר מצוה לבנו כמה חודשים לאחר הפיגוע. בהמשך, לפני כארבע שנים, זכינו לערוך לו את החופה והקידושין, ולהשתתף שנה לאחר מכן בביתו לילד שנקרא על שמו של הסב — פאר יוסף. השבוע זכינו להשתתף בשמחת ה'חילאקע' של הילד שהתקיימה בבית הכנסת באור יהודה שבו נהג הסב להתפלל, כשבכך חשנו שאנו עושים סגירת מעגל. אך אנו לא נפרדים. הקשר ימשך גם בעתיד, בע"ה, כשבכל השמחות אנו נוכחים, כחלק מהמשפחה".

הקשר עם המשפחות נמשך ברמה היומיומית, כשהארגון עומד לצידן בכל הדרוש. כאשר מתעורר צורך לרכוש ציוד רפואי למשפחתו של פצוע, או אם ילד יתום זקוק לכל עזרה, בבית הספר או כשהוא עומד בפני כל ארוע משמעותי בחייו, ר' מנחם יחד עם השליח המקומי מהווים את הכתובת הטבעית אליה פונים וגם נענים. אך הפעילות העיקרית נעשית בהתאם למתכונת הפעילות שאותה הנחה הרבי זי"ע, כשאת אותן הנחיות שניתנו עם הקמת האגף בצעירי חב"ד, הם משמרים בקפדנות עד היום.

כך, למשל, בהדלקת נרות הנובה — את הטקסים הם מתאמצים לקיים דווקא בירור הפיגוע, לשם מוזמנים בני המשפחות להדליק את הנר ולהראות קבל עם ועולם שהאור גובר על החושך, וכך גם משלוחי המנות בימי הפורים. "הרבי זי"ע", מספר הרב קוטנר, "הורה שכל משפחה תקבל משלוח מנות, אך לא די במשלוח לבד אלא שבביתה של כל משפחה יתייצב בעצם יום הפורים שליח חב"ד שיביא עמו את משלוח המנות, והוא ידאג גם לרוזם את האווירה בבית. ואכן, מאז אנו נערכים זמן רב לפני פורים בהיערכות לוגיסטית מקיפה, במסגרתה מכינים במרכז הלוגיסטי המרשים של צעירי אגודת חב"ד, אלפי ערכות מושקעות ביותר של משלוחי מנות, אך בה בעת דואגים להפעיל מערך ענק שכולל את השלוחים המקומיים ובני משפחותיהם, כשכך אנו דואגים שאין משפחה אחת שתישאר מיתמת וכי כל אחת מהן תזכה לביקור אישי ביום הפורים".

המשפחות, מספר הרב קוטנר, מחכות לביקור הזה בכליון עיניים. ישנן משפחות שרגילות לקבל בכל שנה ושנה, מזה עשרות שנים, את משלוח המנות שהפך לחלק בלתי נפרד מהוויה ההגה, כך שהן לא יכולות לדמיין את היום הזה בלעדי. "בכל שנה לפני פורים אנו רגילים לקבל טלפונים בנוסח: רק רצינו לוודא שהכתובת שלנו מעודכנת, שחלילה לא נחמין את הביקור..."

ויש לו גם סיפור מפעים שמלמד כי הרבי מלווה בעינו הפקוחה את הפעילות גם בימים אלו, אותו מספר הרב חיים שלמה דיסקין, המשמש כרבה של קריית אתא אך כמובעו השני גם כשליח חב"ד בעיר. וכך הוא מספר:

"לפני כמה שנים, בשעות אחר הצהריים המאוחרות של פורים, עמדתי אחרי שעות ארוכות של פעילות 'מבצעים' פוריימית לכלל תושבי העיר, ביניהם 15 משפחות שכולות נפגעי טרור ואלמנות מלחמה. היה זה כבר לפנות ערב, עמדנו ביעד, הספקנו כמעט הכל. כל מה שנשאר זה לשוב הביתה ולהסב לסעודת פורים עשירה עם בני המשפחה

החב"דית מתייחס לאותם חיילים שנפגעו בקרבות, ואשר הפכו כולם לחלק בלתי נפרד ממשפחת חב"ד.

בילדי החיילים שנהרגו ראה הרבי את 'בני הגיבורים'. בדבריו הקדושים שנאמרו במספר הזדמנויות עמד על תומתם של אותם חיילים קדושים להצלת הישוב היהודי, ועל כך שהם מתו על קידוש ה'. בהוראתו הקדושה הוזמנו הילדים לחגיגות בר מצוה מפוארות שהתקיימו בכפר חב"ד, ואשר זכורות עד היום כ'שמחות הבר מצוה לבני הגיבורים'. 'המטרה שהנחה אותנו הרבי', אמר הרב קוטנר, 'היתה מלבד החיזוק והעידוד לאותן משפחות, גם לנסות ולמלא ככל האפשר את החלל שהותירה אחריה פטירתו של האב הי"ד, בהחזרת ערכי התורה והיהדות. לא פעם אמר שכאשר אין כאן את האב שלמד תורה, הרי שתפקידנו הוא לנסות ולהכנס לתורה".

עד היום פורים להם בארץ ובעולם אלפי יהודים, שנושאים עמם צלקת שאינה מתאחה כ'יתומי צה"ל', אך לצד רגעי הכאב שעלולים לא יגלידו הם זוכרים את הרגעים

הרב קוטנר אינו מדבר כמובן על עצמו, כשמבחינתו הוא 'עוד שליח' — עוד חסיד נאמן שממלא את תפקידו של הרבי בשליחות שאותה הועיד לו, אך מספר על עצם השליחות. "כפי שישנו שליח בבית שאן, כפי שישנם שליחים בתאילנד, בהודו ובסין, בכל מקום בעולם, כך אני גם שליח — שליח שתפקידו לעמוד מול משפחות 'מצוייני' הצבא, המשפחות השכולות ונפגעי הטרור. התפקיד שלי הוא פשוט ליישם את ציווי של הרבי, ולנסות להורים כמה שיותר אור שמחה בבתיים אלו שהאור כבה בהם".

לתפקידו הוא הגיע כמעט במקרה. "הייתי אחרי שמונה שנים של עבודה כמורה בחיידר שבכפר חב"ד, וביקשתי לצאת להפסקה. אך החלום הזה לא התמשש, מאחר ואחד ההורים של ילדי ניתני היה לא אחר מאשר הרב יוסף יצחק אהרונוב שיחי', היר"ר האגדי של 'צעירי חב"ד', והוא לא איפשר לי לצאת למנוחה. אז התעורר הצורך להרחיב ולפתח את הפעילות עוד יותר, והוא הטיל עלי את המשימה, ובראותו שאני מהסס, קבע שהיא תהיה ידן לתקופת ניסיון של שלושה חודשים'. אותה תקופת ניסיון נמשכת כמובן עד עצם היום הזה".

מאז, הוא חי ונושם את עולמם של נפגעי השכול. סדר יומו נע סביב הפעילות המסועפת, שיכולה להתחיל בביקור בבית משפחה שאביה נפל בקרב לפני שנים, וכעת היא חונגת בר מצוה, אפילו 'חילאקע', חתונה או כל ארוע אחר כשצעירי חב"ד כמובן דיאג להפיק את הארועים כולם ברוב פאר והדר. על הדרך הוא יבקר בבתי המשפחות שכולן זוכות לביקורים של חיזוק והתעניינות, וכמובן שגם ניתומי אבלים וביקורי חולים הם מבחינתו חלק מהשגרה. אך לצד הביקור עצמו, צעירי חב"ד דיאגו להשלים את כל מה שחסר, אם המדובר בכיסא גלגלים, מיטה חשמלית יקרה, מזגן, מחשב, שיפוץ לבית או הסדרת כל אביזר אחר שיש בו צורך ושבלעדי הארגון אין מי שידאג לו.

"המטרה שלנו היא להמשיך את דרכו של הרבי", מספר הרב קוטנר שמזכיר את הביקור הראשון שערכו משפחות פצועי צה"ל אצל הרבי זי"ע, בשנת תשל"ו, כשאז הוא זי"ע גילה את היחס האבהי שרחש להם, כרחם אב על בניו. "היתה זו הפעם היחידה שהרבי קם ממקומו והוא ירד מהבמה שיש עליה, כשהוא ניגש למקום שבו ישבו החיילים שנפגעו בקרבות והם כונו עד אז כ'נכים'. הרבי, בצעד שלא עשה מעולם גם לא כשמולו הסיכור רבנים נודעים או דמויות כמו ראשי ממשלה ובכירי ממשל, צעד אליהם כשהוא מגיש להם בעצמו את כוסות ה'לחיים', או, בשיחה שנמשכה על פני 45 דקות רצופות, הוא טבע את מטבע לשונו הידוע ש"היהו הנכון אינו נכים אלא 'מצויינים'".

את דבריו נימק בכך שאותם חיילים הקריבו את עצמם ואת חייהם למען ארץ ישראל ולמען יושביה, ואם כן 'מצויינים' הם, לא נכים. מאז, המונח 'מצויינים' בעגה

חגיגת בר מצוה לבני הגיבורים בהוראת הרבי, בהשתתפות הראשון הרב"מ אליהו ראש המשלה יצחק שמיר הרמטכ"ל, שרים ואלופי צה"ל

כשהרבי דואג ל'בר מצוה'

סיפור מדהים שמלמד על השגחה פרטית מפעימה: כיצד 'דאג' הרבי זי"ע לבר מצוה לילד שהתברר כיתום שאביו נפל במלחמה

המאוחרת נדבר שוב מחר ונראה מה אפשר לעשות. קיוויתי שער מחר הוא יחזור לעסקיו וישכח מכל העניין.

אך לא. למחרת היום, בעודי מסיים תפילת שחרית אני מקבל שוב שיחה מאותו יורם, ומתברר שהוא לא שקט על שמריו. הוא מספר לי בהתלהבות שהוא התקשר למערכת החדשות וקיל את השם והטלפון של המשפחה, הוא כבר דיבר עם האבא וסיפר לו שהשיג רב בישראל שיקח אותם לטקס בר מצוה בכותל יום שמוחה בירושלים, ו"האבא מוכן, הילד כבר מתכנה"... הרגשתי שירום 'נועל' אותי על הסיפור הזה. כלית ברירה התקשרתי לאבא והצגתי את עצמי בשם הרב מנחם מכפר חב"ד, והצעתי שניפגש ברחבת הכותל ביום שני הקרוב בשעה תשע בבוקר. האבא הגיב קצת בהסתייגות באומרו שתפילה בשעה תשע בבוקר מאוחרת מדי בשבילו, שכן הוא מקפיד על תפילה עם הנץ החמה...

בשלב זה, כבר התחלתי לאבד את סבלנותי. אמרתי לו: שמע רבי יהודי, אני גר בכפר חב"ד ויכול לצאת מהבית בשעה שבע בבוקר, ועד שאגיע לירושלים ואמצא חניה ואגיע לכותל זה יהיה בשעה תשע. שוב ניקרה בי התקווה שהוא יסוג מהסכמתו ואני אחזור לשליחותי בערב ראש השנה להמשיך לסייע לעוד משפחות נפגעי טרור.

אך האבא התרכך ואמר שישנם ימים מסוימים שהוא לא מתפלל בנין, כך שהוא יוכל להתגמש. סיכמנו שהם יגיעו לכותל ביום שני בתשע בבוקר. אך רגע קט לפני סיום השיחה האבא שואל אותי: תגיד בבקשה כבוד הרב, היכן אמרת שאתה מתגורר? כפר חב"ד, עניתי.

ואז האבא מפתיע אותי ואומר: דע לך שהבר מצוה שלי היתה בכפר חב"ד.

— הבר מצוה? שלך? בכפר חב"ד? לא הבנתי. איך מכל המקומות, חגגת דווקא בכפר חב"ד?

כאן האבא פותח בפניי סיפור מדהים באומרו: אני מיתומי צה"ל, מאותם 'בני הגיבורים' שחגגו בר מצוה בכפר חב"ד. לאחר שאבי נפל בקרב, אני נותרה אלמנה צעירה ואחי הגדול חגג בר מצוה בכפר חב"ד. שנה לאחר מכן אני ואחותי חגגנו בר ובת השנים בכפר חב"ד. ברבות הימים חזרתי בתשובה וכיום אני חבר בקהילה בעיר מגוריי.

כעת היה תורי להיאם דום. מתברר שילד חווה מקרה כאוב בעת הבר מצוה, הורב נודע ליהודי מסן דייגו, שפונה מכל היהודים דווקא לרב חב"ד, ועוד לרב שעוסק עם נפגעי הטרור, וכל זאת בכדי להמשיך את ציוויו של הרבי שהורה לערוך לילדי הגיבורים שמחות בר מצוה, ולא רק להם אלא גם לילדיהם אחריהם...

ואכן, קיימנו לילד שמחת בר מצוה מרגשת בכותל, לאחר מכן יצאנו לסיור והם אף הגיעו לכפר חב"ד שם ראו את המקום בו חגג אביהם בר מצוה. הם אף נפגשו עם הגב' שפרה מרוזוב, אלמנת צה"ל תושבת כפר חב"ד שקיבלה את המכתב מהרבי. ואגב, בפגישה קיימנו שיחה עם אחיו הגדול המתגורר בברלין ועם אחותו תושבת צפון הארץ, בה העלו זכרונות כשבין השאר סיפרו שאימם לקחה את האבל והואבדן על נפילתו בקרב של אביהם בצורה מאוד קשה ואף קיימנו.

"היא לא יצאה מהבית ולא רצתה קשר עם העולם", סיפרו, "אך יום אחד בשנה ראינו שאמא פותחת את התריסים ועומדת ליד החלון. היה זה בפורים, אז היתה מתעוררת לחיים ומחכה בצפייה לראותם של שלושי הרבי שייצגו עם משלוח המנוח..."

מספר הרב קוטנר: היה זה שבוע לפני ראש השנה. אני מקבל שיחת טלפון מחו"ל, למרות השעה המאוחרת אני עונה ומגלה כי על הקו נמצא ישראלי נסער בשם יורם המתגורר בסן דייגו שבארצות הברית. הוא מחפש בדחיפות רב בישראל שיכול לערוך טקס בר מצוה בכותל, כאשר משלוחי חב"ד בסן דייגו הוא שמע שאני עורך טקסי בר מצוות בכותל. אמרתי לו שאני שליח חב"ד לנפגעי טרור ועורך רק עבור ילדיהם בר מצוות בכותל. אבל הוא ביקש בכל זאת שאקשיב לו. 'אני חייב שתעשה בר מצוה לילד מסכן', הוא אומר.

מיהו הילד? יורם מספר שהוא לא רגוע כבר כמה שעות מאז נחשף בביתו שבסן דייגו לכתבה מזעזעת שפורסמה בערוץ חדשות בישראל, שם סופר על ילד בר מצוה בעיר ישראל שמשפחתו הכינה לו חגיגת בר מצוה, אך מסיבות שלא נפרטן, השולחן הגדול שהוכן לכבוד חברי כיתתו נותר ריק. לצערם, אף ילד מהכיתה לא הופיע לחגיגה. הארוע דלף לתקשורת ושם עשו מהסיפור 'מטעמים'.

ואותו יורם מסן דייגו שומע, ולא יודע מנוחה. הוא פונה אלי בבקשה מאוד ממוקדת. "הנה מספר כרטיס האשראי שלי, אני משלם את כל ההוצאות. קח את הילד ומשפחתו לכותל ותערוך להם טקס בר מצוה שמח במיוחד בירושלים ותחזיר את החיוך לילד".

תוך כדי שיחה אני מריץ בראשי מחשבות: מצד אחד, באמת מסכן הילד ואולי אני יכול לשמח אותו. מצד שני, נשמע לי מופרך לגמרי שאני כשליח חב"ד שעוסק בימים אלו לסייע למשפחות נפגעי טרור, וכחב"דניק תושב כפר חב"ד, אכנס לסכסוך פנימי ואערוך טקס בר מצוה למשפחה ש"טקס בר מצוה בכותל" לא לגמרי נהוג במחוזותיהם. אך מצד שלישי, לא רציתי לשבור את התלהבותו החמימה של יורם מעשיית מעשה טוב.

בסופו של דבר, עניתי לו שזה באמת מעשה איום ונורא, אך עקב השעה

המקורבים עד דלא ידע.

"אלא שמשלוח מנות בודד, אחרון שנשאר מרשימת המשפחות השכולות, שנשאר במושב האחורי של הרכב, סימנה לי שנשארה פעולה אחרונה, קטנטנה, פכנים קטנים" חשבת שהמשלוח הזה ימתין למחר, גם מחר תוכל המשפחה השכולה להיות ממתעמי הפורים.

"הרמתי טלפון לרבנית, ועדכנתי שאני מתקרב לכיוון הבית. אבל הרבנית הציעה שלמרות הכל, אקפוז לרגע למשפחה הזו. 'האורחים יחכו עוד קצת', אמרה ואני חישבתי מיד מסלול מחדש. בכיכר הבאה עשיתי 'אחורה פנה' ונסעתי בריזות לכיוון המשפחה, מקווה לכיים עם המשימה כמה שיותר מהר, ולרוץ לעיקר, לסעודת המשתה ושמהה.

"אני מוציא את המשלוח, קרטון קטן ועליו שקיבלתי שבוע קודם לכן מאגף צעירי חב"ד למען נפגעי הטרור, רץ לכיוון הדלת, דופק בחיפזון מוכן ל'פורים שמח' לבבי וחווה לרכב. אך הדלת

והיא פורצת בכבי סוער. חשתי מאוד שלא בנוח, המתנתי על יד הדלת, והיא עומדת, בוכה, ממש בוכה.

"משנרגעה מעט היא אומרת שהיא חייבת לספר לי מה קרה כאן: הבוקר קמתי במצב רוח נוראי. אני יודעת טוב מאוד מהו פורים, אנתנו משפחה דתיה, אבל... איך אפשר לשמוח כשהבן נפל במלחמה? מצב הרוח הזה היה קשה מאוד וחרגי גם ביחס לכל התקופה האחרונה, הסתירה הזו בין פורים שמח לבין העצב בלב, בין הרחוב התגיגי לבית האבל, רק החריפה את הקושי. ביקשתי מבעלי שהשנה לא נציין את פורים בבית. ביקשתי ממנו שישאר בעבודה, שישלים 'שעות נוספות', שישאיר אותי לבד היום, שיחזור רק אחרי שפורים יסתיים. מהבן השני שקם מאוחר, ביקשתי, שיקח את האופניים ויסתובב בגינות. שלא יהיה כאן.

"נשארתי לבד בבית עצובה, בודדה, אני והכאב הלא נגמר. ואז, לכל רגשות העצב, הדרכון והכאב

נפתחת, ואני מגלה בית ריק וחשוך. אם המשפחה עומדת שם ועיניה מתמלאות דמעות. לא עובר רגע

הרב יוסף יצחק אהרונז, באחד הכינוסים

הצטרפו להם גם רגשות אשם. מה אשמים בעלי הוילד שאני מונעת מהם את שמחת פורים? אז בגלל שאני עצובה הילד לא יתחשב, הסעודה לא תתקיים? "החלטתי כי אם רוצים בשמים שאחגוג את פורים כהלכתו, שישלחו לי סימן. בדיוק זה מה שאני צריכה, סימן. סימן שהפורים שלי חשוב, שלמרות הכל עלי לחגוג אותו. רציתי סימן רק כדי לדעת, להרגיש, שהשם חשוב עלי, שאני חשובה מספיק, משמעותית. "הזמן עובר וחולף, והמצב רוח שלי לא משתפר, להיפך. אני מסתכלת על השעון והמחוגים זזים בלי רחמים. ובדיוק ברגעים האלה, דפיקות בדלת, ושם כמו מלאך, עומד על פתח הבית, כבוד הרב, עם משלוח המנות החגיגי של חב"ד, כבוד הרב, אתה הסימן, אתה המלאך!"

ואז, בנוכחותי — מסיים הרב דיסקין — התקשרה האשה לבעלה וביקשה ממנו לשוב הביתה בדחיפות, ונגישה לפרוס מפה לבנה על השולחן. לפני שעובתי את פתח הבית עוד הספקתי לשמוע אותה אומרת לבעלה: אנחנו נעשה השנה פורים למרות הכל, עשר דקות והשולחן מוכן. ורץ לחנות תביא את זה ואת זה, וגם הרבה משחוקים..."

גלגולו של מכתב

ואין זה הסיפור היחיד. כבישה קצרה שעשינו עם הרב קוטנר השבוע, לרגל יומא דהילולא של הרבי זי"ע, ביום ג' תמוז, שמענו ממנו כמה פרטים סיפוריים מפעיימים המלמדים שעל אף העובדה שאין רואים היום את הרבי בינינו בש"ך, אך אלו הפועלים בשליחותו למען אותן משפחות "שלי", חשים במחשך כיצד כוחו של הרבי ממשיך ללוות את הפעילות. "יוה לא פלא", הוא מרגיש. "הפעילות הזו למשפחות נפגעי השכול והטרור היתה חשובה בעינינו כחיי חיותנו, כפי שביטא זאת פעמים רבות, וכך רק מובן מאליו שגם היום הוא ממשיך לעמוד לצידנו, כפפולת צדיק לחיים, וללוות את המשפחות הללו שכה היו קרובות לליבו הגדול".

הסיפורים שהוא מספר רבים ומדהימים, נסתפק רק בחלקם. אחד מהם התחיל לפני עשרות שנים, והוא המשך גם בימים אלו. זהו סיפורו של מכתב שנשלח לפני יותר מארבעים שנה, כשאחות מכתב מתגלה כעת, ברגע הנכון, בצורה פלאית והוא מצליח להחיות נפשות של אלמנות כאבות, בדיוק כשעה הנכונה.

וכה הוא מספר: "היה זה לפני כארבעים שנה. אז נקרא מהנדס העיר אשקלון לבינה של משפחה שהשתייכה לאלמנות צה"ל, לאחר שהעירייה נדרשה לבצע תוספת של חור לבית ממומן משרד הביטחון. מהנדס שהיה חסיד חב"ד, תושב קריית מלאכי ביצע את מלאכתו בייעוץ, אך לא שכה גם את תפקידו הנוסף כחסיד חב"ד. משונבה לראות שהמשפחה מתמודדת עם כאב השכול יום יום, הציע לאלמנה ולילדיה שיכתבו מכתב לרבי, אותו יקח עמו בעת נסיעתו הקרובה לרבי, בימי החגים.

"ואכן, הדברים באו עליהם כמים קרים על גופם עיפה. האלמנה התיישבה לכתוב מכתב לרבי, וגם הילדים היתומים כתבו מכתבים אותם הוא לקח עמו ל"ארה"ב. המכתבים נמסרו לרבי, אך בכל יום שבו הגיע למזכירות שמע שטרם נכתב מכתב תשובה. הימים חלפו, והנה הגיעו עשרת ימי תשובה — ימים שבהם ידע כי הרבי לא נוהג בימים אלו לכתוב מכתבים, לאחר מכן יגיעו החגים שגם בהם אין סיכוי שהמכתב יכתב. כך חזר לארץ כשהוא מטרוד, ביריעה שהאלמנה לא זכתה למכתב תגובה למרות שכל כך ציפתה לו.

"באחד הימים הוא מקבל טלפון. על הקו, אותה אלמנה שמפצירה בו להגיע לבינה. הוא מגיע כשליבו בל עמו, ומפתע גלגולו של הרבי שלח מכתב אחד לאלמנה, בכתב המשתרע על שלושה (!) עמודים צפופים, מכתב מוזקק ומעודד בדברים היוצאים מן הלב ואשר נכנסים אל הלב. פרט לכך נשלחו ארבעה מכתבים נוספים ונפרדים, לכל אחד מהילדים. אך מה שגם לו להשתאות היה התאריך שעל גבי המכתב: "בין כסה לעשור". כלומר, באותם ימים נעלים שבהם הרבי מסתגר בחדרו ועוסק בענייני הטמירים, הוא מצא לנכון לכתוב בארוכה לאותה אלמנה ובכך לעודד את רווחה."

יד משמים

הסיפורים קולחים בשטף, אך לסיים, הוא מספר לנו את הסיפור המדהים שאירע עמו והפעם ליד ציונו של הרבי, ואשר בו מכבד הפצוע הנודע מימי הלחימה בעזה

ב־2012, זיו שילון, קצין גבעתי שנפצע קשה והוא איבד את שתי ידיו לאחר שנקלע לשער ממולכד. שילון, שהפך לסמל ודוגמא לנפגעי גפיים שרואים בו היום דוגמא לחיקוי, עבר מאז התליך שיקום ארוך ומייטר במהלכו הושלתה בידו השמאלית יד מלאכותית, בעוד שרי ימינו נפגעה קשות אך לא נקטעה. למרות זאת, הוא מתפקד באופן עצמאי ושמחת החיים שלו מדבקת ומעצימה.

אך גם הצלחתו שלו שוררה בפעילותו של הארגון החב"די, שניצב לימינו ברגע המכריע בחייו. "זה קרה לפני כשבע שנים. היינו אז בארה"ב, במסגרת המסע שאנו עושים בכל שנה למצוינים, החיילים שנפצעו ונפגעו כשאנו נוהגים להוציא אותם לטיול שנערך באירות הקהילות היהודיות ברחבי העולם, כשהם מארחים את החיילים ואילו החיילים מצידם מרצים בפניהם על ארץ ישראל ועוד. מסעות כאלו מתקיימים לכל רחבי העולם, וכאחת השנה היינו בניו יורק.

"מטבע הדברים, אם אנו בניו יורק — ברור שהניסע אל הרבי, לציון הקדוש. ואכן, יום ששי הוקדש בתוכנית ל"יום קדוש". יצאנו לקרונהייטס, למרכז ליובורויטש 770, משם, לאחר 'הכנה' חסידית, נסענו

הרב מנחם קוטנר ומושה גרונברג מאגף לנפגעי טרור בצעירי חב"ד באחת התחנות לנפגעי טרור בעיצומו של משבר הגניף

לכית החיים בקווינס, שם עומד האהל. בדרך נשאתי דברים כשאני מנסה לשתף את החיילים הפצועים בתחושותי — תחושות של חסיד העומד להגיע לרבו. "הגענו לציון, החיילים היו נרגשים והם כתבו פתקאות, ביקשו דף ועוד דף כשהם כותבים וכותבים, וגם זיו ניסה — הוא כתב את המילים הראשונות בפתקא ככל שיקל, ואז הפסיק ואמר: הרבי כבר יודע מה אני רוצה. לאחר מכן, נישא כל חייל אל הציון, כשאני קורא עם כל אחד מהם פרק תהלים כמניין שנות חייו. "הגיע תורו של זיו, ואני שואל בן כמה הוא. הוא עונה שהוא בן 25, ואני קורא עמו את פרק כ"ו בתהלים, כנראה (הפרק של השנה אליה הוא נכנס — 26), "לדוד שפטני ה' כי אני בתומי הלכתי". אנו מסיימים את הפרק, פרק קצר, ואני רואה שהוא נרגש ביותר, אך אז הוא אומר לי: 'תראה כבוד הרב. קצת 'יעגלתי' את הגיל שלי. אני עדיין לא בן 25, רק בעוד עשרה ימים אחוגג את יום ההולדת. אני עדיין בן עשרים וארבע."

"אין בעיה", אמרתי לו, "נקרא אם כן את פרק כ"ו — אני קוראים את הפרק, מלה במלה, פרק ארוך יחסית — "לדוד אליך ה' נפשי אשא", ואני שם לב שפניו נופלות. אך הוא לא הרהיב ולא הסגיר את רגשותיו.

"בשבת אנו יושבים יחד בסעודה, סעודת שבת מפוארת שנערכת עבור החיילים בידי הקהילה היהודית שיצאה מגדרה בכדי לפנק את החיילים ככל האפשר, ואני שם לב שזיו נראה מרוכז מעט. הוא יושב לצדי, ולפתע הוא החל לשתף אותי: 'דא, לפני שיצאתי לטיול אמרו לי הרופאים ב'שיבא' שאין ברירה, מתפתח נמק ביד ימין וחיבים לקטוע אותה. המשמעות היא שאני נשאר בלי ידיים בכלל. ניסיתי להפציר בהם שינסו, אמרתי להם 'אני לוחם. אשורוד כל טיפול כואב וכל ניתוח', אך הם הבהירו שאין מנוס. אם היד לא תיקטע, יתפתח נמק שיכול להביא לזיהום כללי ולמוות."

"ואז הגיעה ההצעה לנסוע לטיול עם צעירי חב"ד, ואני קפצתי על המציאה. הדעתיה להם שאני נוסע לנקות את הראש, וכשחוזר נקבל החלטה. וכך יצאתי לנסיעה כשאני שקוע כל העת במחשבות סביב היד — האם תינצל או לא. וכשהגעתי אל הרבי, התנוצצה בי המחשבה: אם אקבל את ארבע שהיד תינצל — לא אסכים לקטיעה, אך אם לא — לא תהיה ברירה אלא לקטוע את היד."

"והנה, אנו עומדים ליד הציון, ואתה מתחיל את הפרק. אתה קורא את המילים ואני שומע 'ארוץ בניקיון כפי'. אני מתרגש, אך אתה ממשיך: 'אשר בידים, שתי ידיים, יומינים מלאה שוחו, שוב — יד ימין. אני מרגיש שאני בשיא, אך בסופו של דבר אני מגלה שטעיו. מתברר שאין זהו הפרק הנכון ואתה עובר לפרק אחר. הפעם זהו פרק ארוך יחסית, ולא מוכרזת בו פעם אחת המילה די. פלא שאני מוכוּדך?"

"שמעתי את דבריו", מספר הרב קוטנר, "ולא ידעתי מה לומר לו. ניסיתי למצוא מילים, ואין... פי חרב. לפתע התנוצצה בי המחשבה: 'שמעתי שאתה בן 24 ורק בעוד עשרה ימים תהיה בן 25, התכוונת לתארך הלוועיזי? שאלתיו והוא ענה שבודאי. רגע לאחר מכן, כששמעתי שתארך הלידה העברי שלו הוא כ"ז בתשנ"ז, כבר זינקתי ממקומי בהתרגשות. התברר לנו שבעצם היום הזה שבו חגג את יום הולדתו ה-25, הוא זכה להגיע אל הרבי, לאהל, כשפרק התהלים הראשון אותו אמר ליד הציון היה הפרק הנכון. ושם, בפרק התהלים הזה, מופיע שלוש פעמים איזכור של 'יד'. כל הרבי נוספת היתה מיותרת. המשמעות היתה ברורה: הרבי מחזיק בידו, והיד תינצל בע"ה."

"זיו קם נרגש כולו, והוא סיפר את סיפורו לנוכחים, שישבו פעורי פה. אך הסיפור לא מסתיים. בעודנו בעיצומו של המסע, הוא מכבד לחברים בהתרגשות שהוא הצליח להגיע אצבע, תנועה קלה ובלתי מורגשת אמנם, אבל זה היה הסימן שאמרו לו הרופאים ב'שיבא' — אם ירגיש תנועה קלה באצבע, אות הוא שמערכת העצבים עובדת ויש ליד סיכוי. אם לא, יש לקטוע."

"כמה שבועות לאחר מכן, בתנועה, אני אומר לילדי: יוצאים לתל השומר, נדליק נרות אצל החייל הפצוע, זיו שילון, שמאושפו בבית החולים השיקומי. אני יוצאים לשם, ומכריכים עמו בהתרגשות 'שעשה נסים לאבותינו', שמחים על נס הצלתו, ומודים על השיקום שעבר ואשר הצליח בניגוד לכל הציפיות.

ואז, להפתעת כל הנוכחים, זיו תופס את השמש באצבעות יד ימינו, והוא מצליח במאמץ להעלות את האש בנר. "זה" הוא אומר כשדמעות בעיניו, "נס התנועה של הרבי."